

ประวัติความเป็นมาของหมู่บ้านศิลปาชีพ

หมู่บ้านศิลปาชีพ เป็นส่วนหนึ่งของ ศูนย์ป่าชีพ บางไทร ในสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ โดยการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. สร้างและบริจาคให้ ในปี พ. ศ. 2538 เพื่อใช้เป็นสถานที่จัดแสดงศิลปหัตถกรรม พื้นบ้านจาก 4 ภาคของไทย. คือ ภาคกลาง ภาคเหนือ ภาคใต้ และภาคอีสาน ประกอบด้วยเรือนไทย จำนวน 21 หลัง บนเนื้อที่ 25 ไร่ สร้างตามแบบสถาปัตยกรรมท้องถิ่นทั้ง 4 ภาค. ต่อมาในปี พ.ศ. 2542 หมู่บ้านศิลปาชีพฯ ได้ตกแต่งภูมิทัศน์ใหม่ทั้งหมด โดยเน้นให้มีความสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมของแต่ละภาคอย่างสวยงาม

องค์ประกอบของหมู่บ้านศิลปาชีพ

เรือนไทย สร้างด้วยไม้สัก และไม้แดง แบ่งเป็น 4 ภาค ซึ่งมีเอกลักษณ์โดดเด่นที่มีความแตกต่างกัน ทั้งทางด้านภูมิประเทศ ภูมิอากาศ ศาสนา ความเชื่อและคตินิยมพื้นบ้านทำให้เห็นความแตกต่างของสถาปัตยกรรมของแต่ละภาคอย่างชัดเจน

- หมู่บ้านภาคกลาง ประกอบด้วย เรือนไทย 4 หลัง
- หมู่บ้านภาคเหนือ ประกอบด้วย เรือนไทย 4 หลัง ยุ้งข้าว 1 หลัง และศาลา 1 หลัง
- หมู่บ้านภาคใต้ ประกอบด้วย เรือนไทย 3 หลัง
- หมู่บ้านภาคอีสาน ประกอบด้วย เรือนไทย 4 หลัง ยุ้งข้าว 1 หลัง และศาลากลางบ้าน 1 หลัง

นอกจากนี้ ภายในหมู่บ้านศิลปาชีพฯ ยังมีสิ่งก่อสร้างในรูปแบบของสถาปัตยกรรมไทย อีก จำนวนหนึ่ง คือ ชุมประตู่ทางเข้าของแต่ละภาค จำนวน 4 ชุม เรือนสุขา 4 เรือน และซุ้มขายเครื่องดื่มน้ำและของว่าง 4 ชุม และซุ้มขายของที่ระลึกที่บริเวณหมู่บ้านภาคเหนือ

เวทีกลางน้ำ (ลานแสดงกลางน้ำ) เป็นเวทีถาวร มีพื้นที่ 800 ตารางเมตร ยกยกระดับเป็น 2 ชั้น โดยชั้นบนจัดเป็นเวทีการแสดง ด้านล่างสามารถจัดงานเลี้ยงได้ตั้งแต่ 50-220 คน (แบบนั่งโต๊ะ) หากต้องการจัดการแสดงที่มีผู้แสดงจำนวนมาก ก็สามารถใช้เวลาทั้ง 2 ชั้นจัดแสดงได้ โดยสามารถจุนักแสดงได้มากกว่า 200 คน ในคราวเดียวกันฉากของเวที จะเป็นหมู่บ้านภาคใต้ ซึ่งเมื่อจัดแสดงแล้วจะมีความ

สวยงามอย่างยิ่งโดยไม่ต้องตกแต่งสิ่งใดเพิ่มเติมอีก

หอแสดง เป็นอาคารปรับอากาศขนาดความจุ 350 ที่นั่ง เป็นที่แสดงศิลปะพื้นบ้านของไทย สามารถใช้เป็นที่ฉายสไลด์มัลติวิชชั่นได้ หรืออาจจัดประชุม (THEATERSTYLE แบบสนามกีฬา) ได้

หมู่บ้านภาคเหนือ

หมู่บ้านภาคกลาง

หมู่บ้านภาคอีสาน

หมู่บ้านภาคใต้

หอแสดง

การจัดแสดงบนเวทีกลางน้ำ

เวทีกลางน้ำ

ภูมิทัศน์

ภูมิทัศน์ภายในหมู่บ้านศิลปาชีพฯ ได้รับการตกแต่งใหม่ทั้งหมด โดยออกแบบ และจัดแต่งให้ตรงกับสภาพแวดล้อมของแต่ละภาค เช่น ภาคเหนือจะมีน้ำตก เนินเขา ส่วนภาคอีสานก็จะ เป็นเนินสูง นอกจากนี้ยังปลูกพันธุ์ไม้ประจำแต่ละ

ภาค ทั้ง ไม้ยืนต้น ไม้พุ่ม ไม้ดอก ไม้ประดับ และพืชผักสวนครัว หรือแม่กระทั่งนาข้าว ดังนั้น หมู่บ้านศิลปาชีพฯ จึงขึ้นชื่อได้ว่าเป็นแหล่งรวมพรรณไม้จากทุกภาคทั่วประเทศไทย

การจัดทางเดิน

การจัดน้ำพุ

การจัดน้ำตก

สวนหย่อมเวลากลางวัน

สวนหย่อมเวลากลางคืน

วิถีชีวิตความเป็นอยู่

ภายในเรือนไทยทั้ง 4 ภาค นอกจากจะแสดงถึงสถาปัตยกรรมที่แตกต่างกันแล้ว ภายในเรือนไทยแต่ละเรือนยังได้มีการตกแต่งด้วยสิ่งของ เครื่องใช้ เครื่องเรือน.. ที่จำเป็นในชีวิตประจำวัน อุปกรณ์ในการกินอยู่ เครื่องมือเครื่องใช้ในการทำมาหากิน เช่น

เครื่องมือคักสัตว์ รวมถึงภูมิปัญญาชาวบ้าน สิ่งของที่แสดงถึงความเชื่อของคนท้องถิ่น ซึ่งของทุกชิ้นอยู่ในสภาพที่พร้อมใช้งานและตกแต่งเสมือนมีคนอาศัยอยู่ในเรือนนั้นจริง โดยนักท่องเที่ยวสามารถจับต้องและของใช้ของทุกชิ้นได้

สาธิตหัตถกรรมพื้นบ้าน

นอกเหนือจากความโดดเด่นในเอกลักษณ์ของสถาปัตยกรรมแล้ว ภายในเรือนของแต่ละหมู่บ้าน จะมีการสาธิตการแสดงงานหัตถกรรมบ้านประจำภาคต่าง ๆ เช่น ภาคเหนือ สาธิตการทอผ้าลายตีนจก การแกะสลักไม้ การวาดร่ม ภาคอีสาน สาธิตการ

ทอผ้าไหมการจักสาน การเขียนลายหม้อบ้านเชียง ภาคกลาง มีการสาธิตการประดิษฐ์หัวโขน การปั้นตุ๊กตาชาววัง การตีมีด ตีดาบ และภาคใต้ มีการสาธิตการแกะหนังตะลุง การเขียนผ้าบาติก การสานเสื่อกระจูด ซึ่งจัดให้มีเป็นประจำทุกวันระหว่าง 08.30 - 17.00 น.